

אמן? מורה?

בראשית הדברים ברצוני לקבוע:

האמן – אמנותו היא הוראתו
המורה – הוראתו היא אמנותו

גם אם הגדרות אלו נראות פשוטות כדאי לדקדק בהן.

תחילה אתבונן בפעולת האמן והתחוללות היצירה:

האמן - הוא אדם שבחר כצעד ראשון להתנתק מהחברה, להסתגר בדלת אמותיו ולפנות אל עצמו. הוא יוצר 'אובייקט' שיקרא להלן – יצירת אמנות.

נסיבות ההזמנה, במקרה זה, הן צורך דחוף וחירות אישית. היצירה נוצרת בתנאים של ריכוז אישי מיוחד והתבודדות מסויימת. היא הופכת ל' אובייקט ' עצמאי חדור צורה ותוכן.

לאחר שנוצרה שואף האמן להחזירה לחברה האנושית שתישא אותה ותעניק לה משמעות אל מעבר למגבלות הזמן.

יצירות המופת הן שמובילות את ההתפתחות הרוחנית / מוסרית ועל כן יש להבין את האמנים הגדולים כ- מורי דרך... ובכך הוראתם.

אמשיך ואתבונן בפעולת ההוראה:

המורה – הוא אדם שבחר להיות מעורב בחברה ובקהל. פעולתו היא פעולה ישירה על מאזיניו ומתחנכיו. פעולתו זו מותנית בד"כ בקיומם של צורות מאורגנות כגון; בתי ספר, מכללות ואקדמיות בהן ישאף להשתלב. התלמיד הוא במרכז כוונתו של המורה המבקש להפכו לשותף ולהחדיר בו את רוחו וידיעותיו. **בתנאים הנכונים הלמידה היא יצירה משותפת של המורה ותלמידו.** גם המורה שואף לתת חיים עצמאיים לתלמידו.

המורה נותן חיים ומשמעות לתלמידו כפי שהאמן נותן חיים ומשמעות ביצירתו. התלמיד הטוב הוא זה אשר ישא את הידע והרוח אל מעבר למגבלות הזמן.

גם המורה וגם האמן הם מנהיגים טבעיים. שניהם מונעים ע"י דחפי פעולה שיש בהם מחקר האדם ואמונה בכוח התפתחותו.

בחיבה מערכתית, לכל אחד מהם תפקיד חשוב במסגרת הרחבה שנקראית- יצירת תרבות.

מכל הנאמר לעי"ל אם כן מי הוא האמן / מורה?

האמן/מורה – הוא אדם שבחר לפעול בשתי הדרכים גם יחד.
הוא מחלק את זמנו וכוחו בין ההתייחדות האישית ויצירת ה'אובייקט' האמנותי
לבין הפגישה הבלתי אמצעית, אנושית וישירה עם תלמידיו.

האם הוא משלם מחיר על כך? ..או.. שהוא בונה לו קהל בדיבור ישיר.

ובואו נחשוב יותר רחוק..... באקדמיה העתידית יהיו לאמנים "סטודיות" שיוכרו כ"מעבדות מחקר"
ובאקדמיה זו יתהוו ויתרחשו תהליכי יצירה של אמנים ותלמידיהם...

עידית לבבי גבאי

נובמבר 2000
קרית טבעון